

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/288/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621201009
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1621201009.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Y.: V., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, deti rodičov: matka - V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, XXX XX L., zastúpenej JUDr. Miroslavou Zaujecovou, advokátkou so sídlom Planét 12, 821 02 Bratislava, a otec - L. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX, XXX XX F. pri L., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 10.05.2021, č.k. 8P/39/2021-26, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti m e n í tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletú V. Y., nar. XX.XX.XXXX, v sume XX eur mesačne a na maloletého P. Y., nar. XX.XX.XXXX, v sume XX eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky vždy do 8. dňa príslušného mesiaca, počnúc dňom 10.05.2021.

Vo zvyšnej napadnutej časti sa uznesenie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 10.05.2021, č.k. 8P/39/2021-26, uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloleté deti Y.: V., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, na každé sumou 110 eur mesačne k rukám matky vždy do 8. dňa v mesiaci, počnúc dňom vydania neodkladného opatrenia. Vo zvyšku návrh matky zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol, keď po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a priloženými listinnými dôkazmi (rodnými listami maloletých detí a kúpnu zmluvou o kúpe motorového vozidla) zistil, že rodičia maloletých detí nie sú manželia, v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, z ktorej sa matka s maloletými deťmi odsťahovala (z návrhu nie je zrejmé kedy), matka maloleté deti vodi na základe dohody rodičov otcovi (matka k tejto skutočnosti neuviedla žiadne konkrétne údaje). Uviedol, že matka tiež nešpecifikovala, či sa s otcom dohodli na platení výživného na maloleté deti, resp. ako otec na deti prispieva. Súd prvej inštancie z obsahu návrhu však vyvodil záver, že otec výživné matke na deti neplatí, keď matka udáva, že zabezpečuje úhradu nákladov na nákup potravín, ošatenie, benzín, platby za škôlku o deti sa riadne stará. P., že maloletý P. ktorý nemá ešte 3 roky navštevuje súkromnú materskú školu s poplatkom 365 eur mesačne, keďže matka nastúpila do zamestnania, matka má príjem 700 eur mesačne ako pevnú zložku mzdy a 200 eur mesačne ako pohyblivú zložku a dávky štátu na všetky tri deti (aj keď udávala, že platí výživné na dieťa z prvého vzťahu vo výške 120 Eur mesačne) vo výške 352 eur. Za zrejmé súd prvej inštancie považoval, že matka aj naďalej poberá rodičovský príspevok ako príspevok na starostlivosť o

maloletého P.. Na strane otca vychádzal z neosvedčených údajov v návrhu matky, že otec je podnikateľ - fyzická osoba, platí hypotekárny úver 360 eur, poplatky za energie 150 eur, splátku leasingu motorového vozidla 410 eur, zdravotné poistenie 165 eur. Poukazujúc na účel inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP, ktoré môže nariadiť i bez preukazovania tvrdených skutočností za pravdepodobné súd prvej inštalácie považoval, že otec na výživu maloletých detí neprispieva. Stotožnil sa s návrhom matky na určenie výšky výživného dôvodiac, že táto je v podstate na úrovni životného minima pre maloleté dieťa (stanoveného zákonom č. 601/2003 Z. z. v platnom znení - Opatrenie MPSVaR SR č. 174/2020 Z. z. účinné od 01.07.2020 vo výške 98,08 Eur). Návrh matky na určenie povinnosti otca prispievať na „výchovu“ maloletého P. sumou 182,50 eur zamietol, dôvodiac, že aj keď maloletý P. navštevuje súkromnú materskú školu, ktorá je spolplatnená, matka má tento výdavok vykompenzovaný štátnou dávkou na starostlivosť o maloleté dieťa vo forme rodičovského príspevku a to aj napriek tomu, že je zamestnaná. Poučil rodičov, že ktorýkoľvek z nich je oprávnený podať na príslušný súd riadny návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v ktorom otázka určenia výživného do budúcnosti takisto ako otázka komplexnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu bude predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Vec právne posúdil § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový priadok (ďalej CSP), § 366, zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový priadok (ďalej CMP). O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc uznesenie súdu prvej inštalácie v napadnutej časti zrušiť. Uviedol, že aj po odchode matky zo spoločnej domácnosti dňa 21.01.2021 sa naďalej podieľa na výchove a výžive maloletých detí, čo zahŕňa nákupy oblečenia, hračiek, nevyhnutných potrieb pre rozvoj a duševnú pohodu detí, ako aj nákup potravín a tankovanie. Maloleté deti s ním trávajú v jeho domácnosti rovnaký čas, ak nie dlhší, ako s matkou. Uviedol, že väčšinou vodi deti do škôlky a zo škôlky (vyjadrenia predškolských zariadení maloletých detí), keď si ako SZČO vie prispôsobiť čas. Nesúhlasil s tvrdením matky, že na deti finančne neprispieva, od odchodu matky zo spoločnej domácnosti jej pravidelne mesačne posielal finančné prostriedky určené pre potreby detí na osobný účet jej syna C. B., ktorého je matka zriaďovateľom. Tiež jej dával finančné prostriedky k jej rukám čo však nevie preukázať. Uviedol, že matka doposiaľ poberá všetky rodinne dávky, rodičovské príspevky v sume 365 eur, od septembra 2020 sú jej vyplácané daňové bonusy za maloleté deti sumou 90 eur k výplate, ktorej samotná výška predstavuje cca 900 eur. Matka nastúpila do zamestnania v 9/2020 dobrovoľne, bez akéhokoľvek náznaku potreby alebo donútenia, je aktívny fajčiar, a od 12.04.2021 nemá záväzok splátok za motorové vozidlo, nakoľko mu doručila výpovednú zmluvu a vozidlo odovzdala poškodené. Matka podľa jeho názoru nie je odkázaná na vyplácanie výživného.

4. Podaním zo dňa 25.06.2021, otec doplnil svoje odvolanie, poukazujúc na to, že maloleté deti majú trvalý pobyt v obci F. pri L. a nie na matkou udanej adrese U. XX, L.. Zdôraznil, že maloleté deti sa zdržiavajú u neho viac ako u matky (podľa jeho osobných poznámok zo 134 dní sú deti u neho 84), čím na maloleté deti vynakladá väčšie výdavky ako matka. Uviedol, že matka zneužíva to, že deti majú trvalé bydlisko na jeho adrese a násilnými argumentmi požaduje, aby deti ostávali u neho (komunikácia rodičov). Uviedol, že matka sa už v minulosti násilným správaním a pod hrozbou, že ak si deti nezoberie bude volať políciu domáhala, aby deti ostávali u neho a to aj v čase jej pracovného voľna, alebo vo sviatok. Nakoľko osobnú starostlivosť o maloleté deti vykonáva vo väčšej miere ako matka, považuje za neadekvátne platiť k rukám matky výživné.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu oca prostredníctvom právnej zástupkyne zotrvala na svojich tvrdeniach. Uviedla, že otec neuviedol žiadne zákonné dôvody pre zrušenie rozhodnutia, resp. z akých dôvodov ho napáda, čoho sa domáha. V prípade ak by odvolací súd mal za to, že odvolanie podané otcom spĺňa zákonom stanovené podmienky, navrhla rozhodnutie súdu prvej inštalácie potvrdiť ako vecne správne. Nepoprela, že by otec nemal deti rád, alebo by u neho hladovali, avšak v dôsledku vzniknutej situácie a nerovnosti príjmov a výdavkov u oboch rodičov v jej neprospech, žiada do času meritórneho rozhodnutia určiť výživné na základné potreby detí. Pokiaľ otec uvádza, že jej prispieva či už prevodom na účet alebo hotovostne, uvedené nie je celkom presné, keď prispieval polovicou poplatku na škôlku detí (čo posielal na účet jej najstaršieho syna - C.), v hotovosti jej nedával žiadne príspevky. Ak otec uvádza, že deťom kupuje veci na zabezpečenie ich rozvoja a duševnej pohody, ako to vyplýva aj z jeho predložených bločkov, kupuje predovšetkým hračky. Uviedla, že po opustení spoločnej domácnosti musela nanovo zabezpečiť pre deti nové oblečenie, vybavenie, hračky, knihy a iné pomôcky do nového bydliska, keďže otec jej nedovolil zo spoločnej domácnosti čokoľvek pre deti vziať. Z jeho vyjadrení podľa

nej vyplýva, že jej vyčíta, že si našla prácu a nastúpila do zamestnania. Je pravdou, že už nemusí otcovi splácať vozidlo, ale musela si zabezpečiť iné vozidlo, ktoré tiež spláca. Uviedla, že otec ju pri každej príležitosti, slovne napadá, že sa len túla, nechodí do práce a on sa musí starať o deti, čo samozrejme nie je pravda. Riadne chodí do zamestnania a deti má vždy, keď jej to pracovné povinnosti dovoľia (pracuje na zmeny).

6. Kolízny opatrovník navrhol uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné čiastočne.

8. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP, je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča a ani podľa celkových odôvodnených potrieb maloletých detí. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená.

9. V posudzovanom prípade vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, dôvodov odvolania otca a ním pripojených listín, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie o splnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia určením výživného na maloleté deti a jeho výškou len čiastočne. Odvolací súd zohľadnil otcom dostatočne osvedčené skutkové okolnosti a to mieru výkonu jeho osobnej starostlivosti o maloleté deti, čo matka vo vyjadrení k odvolaniu otca nespochybnila a ani nijak nerozporovala. Odvolací súd tiež poukazuje na nedostatky návrhu matky, ktorá neuviedla a nešpecifikovala výšku základných nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí, ani svoje výdavky, neosvedčila (okrem rodných listov maloletých detí) žiadne ňou tvrdené skutkové okolnosti na ktorých svoj návrh založila (napr. nájomnú zmluvu, doklady o hradení nákladov na bývanie, potvrdenie o príjme, poberaní prídavkov na maloleté deti, splátok úveru či pôžičky a pod.). Na základe obsahu podaní rodičov, ich vyjadrení a otcom čiastočne osvedčených jeho tvrdení mal odvolací súd za to, že otec síce výživné na maloleté deti od odchodu matky zo spoločnej domácnosti 1/2021 k jej neplatí, avšak v porovnateľnej miere s matkou vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti, počas ktorej im financuje ich životné potreby a náklady, ako aj poplatky súvisiace s predškolskou dochádzkou). Pokiaľ ide o dôvodnosť určenia výživného na maloleté deti, táto je zrejماً z vyjadrenia otca, ktorý potvrdil že výživné k rukám matky neplatí, avšak vzhľadom na podiel jeho osobnej starostlivosti o maloleté deti a skutočnosť, že matka neosvedčila žiadne mimoriadne nevyhnutné náklady na maloleté deti, ktoré musí skutočne uhrádzať, odvolací súd výšku výživného v súlade s ust. § 366 CMP ustálil v sume 70 eur na každé z detí, ktoré zabezpečí spolu s príjmom matky nevyhnutné výdavky na maloleté deti počas výkonu jej osobnej starostlivosti. Odvolací súd konštatuje, že tvrdenia rodičov ohľadom výkonu osobnej starostlivosti, dôvodov odchodu matky zo spoločnej domácnosti a participácii každého z rodičov na financovaní odôvodnených potrieb maloletých detí si vzájomne odporujú, pričom odstránenie týchto rozporov, vrátenie ustálenia najvhodnejšieho spôsobu starostlivosti o maloleté deti by malo byť predmetom konania a dokazovania vo veci samej, tak ako na to poukázal súd prvej inštancie vo svojom uznesení.

10. Odvolací súd s poukazom na uvedené, rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP, a vo zvyšnej napadnutej časti potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).